

Checklist na overlijden

Als een naaste is overleden, moet er veel geregeld worden. Deze checklist is bedoeld u te helpen om overzicht te krijgen en te houden. Wij streven ernaar zo volledig mogelijk te zijn; tegelijkertijd is iedere situatie anders en kan dus ook aanvullende acties vereisen.

Professioneel advies in uw specifieke situatie is vaak verstandig. Zie daarvoor onze [Specialistenpagina](#) en de uitleg '[Wie heb ik nodig](#)' en de links onderaan de checklist.

Meteen na het overlijden

- o De huisarts of de behandelend arts vragen te komen om het overlijden vast te stellen en een verklaring van overlijden op te laten stellen.
De arts zal vaststellen hoe de overledene gestorven is, waar en op welk tijdstip. Dit document is nodig om aangifte van overlijden te kunnen doen bij de gemeente en om de overledene te kunnen begraven of cremen.
- o Stel naasten van de overledene op de hoogte (partner, ouders, kinderen, andere directe familie, werk, burens).
- o Benader een uitvaartondernemer, tenzij u de uitvaart zelf wilt verzorgen.
 - Als de overledene een uitvaartverzekering had, zijn er mogelijk door de verzekeraar eisen aan de ondernemer gesteld.
- o Controleer of er wensen zijn met betrekking tot donatie van organen of ter beschikking stellen van de wetenschap. Dit moet binnen 24 uur gebeuren.
- o Controleer of er een testament is met wensen over de uitvaart.
- o Regel tijdelijke verzorging als er huisdieren zijn die alleen achterblijven.

In de eerste dagen na het overlijden

- o Overleg wie namens de nabestaanden de uitvaart regelt.
 - Had de overledene hier wensen over? Is er een uitvaartexecuteur benoemd?
 - Als dat niet zo is: spreek met alle nabestaanden af wie volmacht krijgt of overleg gezamenlijk.
 - Maak met de erfgenamen afspraken over betaling van de kosten van de uitvaart.
De kosten van de uitvaart worden uit de nalatenschap betaald (voor zover die voldoende is). Degene die een uitvaartondernemer inschakelt, is vaak ook degene die voor de totale kosten van de uitvaart kan worden aangesproken – zelfs als hij of zij de erfenis verwerpt en dus geen geld uit de nalatenschap krijgt. Hij kan wel de kosten verhalen op de erfgenamen.
- o Bespreek wie aangifte van het overlijden doet bij de gemeente waar de overledene is gestorven. Meestal doet de uitvaartondernemer dit, maar u kunt het ook zelf doen.

Hiervoor heeft u de verklaring van overlijden nodig. De aangifte gebeurt het best binnen 1 tot 2 dagen, moet in elk geval vóór de uitvaart gedaan worden en in principe binnen 6 werkdagen na het overlijden.

- U krijgt meestal meteen na de aangifte een afschrift van de akte van overlijden. Maak hier meteen een voorraad kopieën van en een scan, aangezien u deze voor verschillende meldingen nodig heeft.
- o Houd een lijst bij van wie geïnformeerd is over het overlijden, door wie en op welke manier.
- o Is een advertentie in een krant wenselijk? Of een bericht op social media? Check of de overledene hier wensen over had en of er bij nabestaanden behoefte aan is.
- o Bepaal het budget voor de uitvaart.
 - Controleer de voorwaarden van de eventuele uitvaartverzekering. Wat wordt wel en niet vergoed?
 - Vorm een beeld van de kosten van een uitvaart (websites, indicatie/offerte van uitvaartondernemer)
 - Wat is passend bij de situatie van de overledene?
Alleen kosten van de uitvaart die in overeenstemming zijn met de omstandigheden van de overledene gelden als [schuld van de nalatenschap](#).
- o Bereid samen met de uitvaartondernemer of zelf de uitvaart voor.
 - Had de overledene wensen hierover? (codicil, testament, aantekeningen, gesprek)
 - Wat zijn wensen van de verschillende nabestaanden? En zijn deze op een gebalanceerde manier te combineren met de wensen van de overledene?
 - Had de overledene voorkeur of wensen over wie spreekt tijdens de uitvaart?
 - Als u verwacht moeilijk met de verschillende nabestaanden op één lijn te komen, dan kunt u een nalatenschapsmediator inschakelen.
 - Vraag een inschatting van de kosten aan de uitvaartondernemer
 - Overleg over wat u wilt bewaren of vastleggen (sieraden die de overledene draagt, een plukje haar, een vingerafdruk, bloemen, opnames of foto's van de uitvaart)
- o Als u dagelijkse uitgaven deed van een gedeelde rekening met de overledene, ga dan na of u deze kunt blijven betalen met uw pinpas en zorg eventueel voor wat contant geld voor de komende weken.
Bankrekeningen op naam van de overledene worden meestal geblokkeerd na melding van het overlijden. Bij een en/of-rekening zou de andere persoon nog alles moeten kunnen doen met de rekening, maar soms loopt dat toch mis.
- o Let op dat u niet [onbedoeld erfgenaam](#) wordt.
 - Zijn er al ideeën over het zuiver of beneficiair aanvaarden, of het verwerpen van de nalatenschap? Bij de laatste twee: sommige handelingen worden gezien als daad van aanvaarding, dus let dan extra goed op.
Schiet bij twijfel over uitgaven het bedrag voor en bewaar het bonnetje.

- o Tref voorzorgsmaatregelen voor tijdens de uitvaart:
 - Zorg ervoor dat iemand op de woning van de overledene past tijdens de uitvaart. Met name na een advertentie wordt tijdens de uitvaart vaak ingebroken.
 - Bewaar geen kostbare spullen in de auto tijdens de uitvaart. Ook op parkeerplaatsen bij begraafplaatsen en uitvaartcentra wordt regelmatig ingebroken.

Periode na de uitvaart

- o Spreek met de nabestaanden af wie wat doet.
- o Als er een achterblijvende partner van de overledene is die niet zelfstandig het huishouden kan verzorgen, regel dan thuiszorg. Of zoek een alternatieve woonlocatie als zelfstandig wonen niet meer mogelijk is.
- o Informeer of het verstandig of nodig is een specialist in te schakelen voor het afwikkelen van de nalatenschap, of voor advies [hierover](#).
Check dit in elk geval bij minderjarige erfgenamen, erfgenamen onder curatele of bewind, complexere vermogens- of familiesituaties en een mogelijk negatieve nalatenschap.
- o Stel vast wie de erfgenamen zijn en of er een executeur is
 - Had de overledene een testament? Hiervoor is controle bij het Centraal Testamenten Register (CTR) nodig.
Dit kunt u een notaris vragen of zelf schriftelijk doen bij het CTR. Het CTR geeft alleen informatie over het bestaan van een testament, wanneer dat is gemaakt en bij welke notaris; over de inhoud heeft het CTR geen informatie.
 - Controleer ook of er een codicil aanwezig is, of eventueel een buitenlands testament
- o Als u erfgenaam bent: overweeg of u de nalatenschap zuiver wilt aanvaarden of beneficiair, of mogelijk wilt verwerpen.
- o Als er een executeur is benoemd:
 - Overleg met de notaris of een verklaring van executele nuttig is

Is er geen executeur?

- o Vraag een verklaring van erfrecht aan bij een notaris.
Het is handig hier zoveel mogelijk informatie voor te verzamelen:
 - Akte van overlijden
 - Afschrift laatst bekende testament en codicil
 - Trouwboekje, huwelijks-/partnerschapsvoorwaarden, samenlevingscontract
 - Overzicht directe familie
 - Paspoort, ID-kaart of rijbewijs van de overledene

- o Maak een voorlopige inventarisatie van de bezittingen en schulden van de overledene
 - Maak ook een overzicht van wat er aan spullen verdeeld moet worden
NB: verdeel niets zolang niet alle erfgenamen aanvaard of verworpen hebben.
 - Controleer welke rekeningen nog verwacht worden.
 - Ga na of er documenten zijn waarmee de waarde van de bezittingen kan worden vastgesteld (aankoopbonnen, taxatierapporten)
 - Blijf deze inventarisatie bijhouden, zodat deze uiteindelijk compleet is.
- o Ga na wie er een sleutel heeft van het huis van de overledene en maak afspraken over het gebruik daarvan, om misverstanden te voorkomen
- o Bespreek met de andere erfgenamen of jullie één persoon een volmacht willen geven voor de afwikkeling ([boedelvolmacht](#))
- o Controleer of er rekeningen zijn die nog betaald moet worden, en voor wanneer.
- o Ga na of er nog vorderingen zijn. Van wie had de overledene nog iets tegoed?
 - denk aan de werkgever (salaris / overlijdensuitkering)
- o Informeer de volgende instanties over het overlijden:
 - verhuurder of hypotheekverstrekker
 - apotheek en andere zorgverleners (fysio, artsen)
 - alle verzekeraars

Bij overlijden van een alleenstaande:

 - leveranciers van gas, water, elektriciteit, telefoon, verzekeringen

Het is niet nodig het overlijden aan de Belastingdienst, de Sociale Verzekeringsbank of de pensioenverstrekker door te geven. Dat doet de gemeente.
- o Informeer de bank(en) waar de overledene een rekening had over het overlijden
 - Vraag ook of een bankverklaring voldoet of dat een verklaring van erfrecht nodig is om betalingen te kunnen doen van deze rekening. Dit verschilt per situatie.
 - Vraag of er periodieke overschrijvingen zijn. Welke moeten stopgezet, welke moeten juist nog doorgaan?
 - Vraag een overzicht van bij- en afschrijvingen van het laatste jaar op.
 - Stop automatische incasso's die niet meer nodig zijn.
 - Vraag schriftelijk bewijs van het saldo van alle rekeningen op de dag voor het overlijden.
 - Ga na of er anderen gemachtigd waren tot rekeningen.
 - Denk ook aan beleggingsrekeningen.
- o Ga na of er bij de bij- en afschrijvingen op de bankrekening(en) nog andere personen of instanties zijn vermeld die op de hoogte moeten worden gesteld van het overlijden.
 - Stop abonnementen en lidmaatschappen
 - Zet een eventuele voorlopige teruggaaf van de Belastingdienst stop
 - Bij digitale (cloud) diensten: zet pas stop als gegevens of herinneringen veilig zijn gesteld.

- o Controleer of er nog andere lopende contracten en overeenkomsten zijn en zeg deze op.
- o Zeg het mobiele telefoonabonnement op als een abonnement niet meer nodig is. Check eerst waarvoor deze nog nodig is.
De mobiele telefoon kan nog handig zijn, bijvoorbeeld voor codes die per sms worden verzonden. Voor het bewaren van gegevens en herinneringen kan het ook fijn zijn. Soms is dan nog een abonnement nodig (kan ook sim-only zijn), soms niet.
- o Zorg voor de digitale erfenis:
 - Check of de overledene hier wensen over had (digitaal testament of andere aanwijzingen)
 - Controleer social media accounts van de overledene en beëindig deze
 - Ga na of er gegevens in een cloud staan, stel vast of deze elders bewaard moeten worden en sluit dan de clouddienst af
- o Check of er geleende of gehuurde spullen in huis zijn (bibliotheekboeken, hulpmiddelen) en breng deze terug.
- o Als er een auto naar een van de erfgenamen gaat: zet de auto binnen 5 weken op naam van degene die de auto erft. Als dit nog niet vastgesteld kan worden, neem dan contact op met de Rijksdienst voor het Wegverkeer.
Dit moet ook als de partner van de overledene voor het overlijden al in de auto reed.

Voor de nabestaanden zelf (ook als er een executeur is)

- o Uitkeringen:
 - Vraag na bij het UVW of nabestaanden een beroep kunnen doen op een laatste betaling op basis van de sociale wetgeving (AOW, WW, WIA, etc.)
 - Informeer bij de gemeente of nabestaanden recht hebben op vergoedingen, (bijzondere) bijstand, lagere belastingen of kortingen
- o Belastingdienst:
 - Informeer of nabestaanden recht hebben op hogere (heffings)kortingen of toeslagen
- o Pensioen:
 - Ga na of er recht is op partnerpensioen en/of een eenmalige uitkering vanwege het overlijden.

Zijn er jonge kinderen?

- o Als er kinderen alleen achterblijven die nog minderjarig zijn, zorg dan voor de verzorging op langere termijn:
 - Wie zorgt er tijdelijk voor de kinderen?
 - Is er een voogdij-verklaring?
 - Volg de procedure voor het benoemen van een voogd (Rechtbank). Hiervoor heeft u een advocaat nodig.

- o Schakel een specialist in voor de afwikkeling van de nalatenschap, gezien de wettelijke eisen bij minderjarige erfgenamen.

Daarna

- o Maak paspoort, ID-kaart en rijbewijs ongeldig of lever ze in bij de gemeente, als ze niet meer nodig zijn om zaken te regelen waarvoor een identificatiemiddel nodig is.
- o Ga na of de overleden officiële onderscheidingen had en controleer of deze moeten worden teruggegeven.
- o Controleer of er betalingen gedaan zijn die ook de periode ná het overlijden betroffen en vraag na of een deel daarvan teruggestort kan worden (premies, lidmaatschappen, gemeentelijke heffingen).
- o Zoek of er nog vergeten zaken zijn, zoals polissen of pensioenen.
- o Ga na of voort te zetten verzekeringen aangepast moeten worden (verzekerde bedragen, personen).
- o Overweeg of u zelf advies nodig heeft over uw veranderde financiële situatie, bijvoorbeeld van een financieel planner (meer of juist minder vermogen, lager inkomen, aflossen hypotheek, verhuizen)

Zonder executeur (of door de executeur)

- o Bij huur:
 - zet het huurcontract op naam van de langstlevende, als die in de woning blijft wonen.
 - zeg de huur op als de langstlevende verhuist of de overledene alleen woonde. Houd daarbij rekening met tijd die nodig is voor ontruiming.
- o Zorg voor taxaties van bezittingen als dat nodig is
- o Belastingaangifte doen:
 - Erfbelasting; dit moet binnen 8 maanden na het overlijden indien van toepassing. Als meer tijd nodig is: vraag uitstel aan.
 - Inkomstenbelasting: F-aangifte doen voor de overledene; dit is de aangifte over het gedeelte van het jaar tot het overlijden. Dit moet voor 1 mei na het jaar van overlijden.
- o Maak het overzicht van de bezittingen en schulden definitief, inclusief de te betalen belastingen (boedelbeschrijving).
- o Vraag de notaris een akte van verdeling te maken of stel zelf een overzicht van de verdeling vast.

In bepaalde gevallen is een notariële akte nodig: bij registergoederen, aandelen in een B.V., of een minderjarige / onder bewind of curatele gestelde erfgenaam.

- o Nadat de verdeling is vastgesteld: pas de tenaamstelling aan voor bezittingen waar dat voor nodig is

Links

Rijksoverheid, voor actiepunten rondom bijvoorbeeld uitkeringen en officiële documenten:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/overlijden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-overlijden>

Uitvaart.nl, voor onder meer een rekentool over de kosten van een uitvaart:

<https://www.uitvaart.nl>

Tips voor het regelen van een uitvaart:

<https://www.fpvi.nl/overlijden/uitvaart/>

Procedure voogdij:

<https://www.rechtspraak.nl/Uw-Situatie/Voogdij/Paginas/Benoemen-voogd-na-overlijden-eigen-verzoek.aspx#00b1f8c9-72b4-4f81-9cfe-ff45d8b5d4df8f57c1c0-cc9e-4320-bb3d-8dfcd17aef891>

Over auto's en andere voertuigen:

<https://www.rdw.nl/particulier/voertuigen/auto/bij-overlijden>

Over Koninklijke onderscheidingen:

<https://lintjes.nl/veelgestelde-vragen>

Over zoekgeraakte pensioenen:

<https://www.fpvi.nl/pensioen/zoekgeraakt>

Belastingdienst:

https://belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/na_een_overlijden/